

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1885.

Andra Kammaren.

N:o 11.

Tisdagen den 17 Februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Till Kammaren hade inkommit två så lydande protokoll:

År 1885 den 14 Februari sammanträdde Kamrarnes valmän för att utse Riksdagens Justitieombudsman; och befunnos, efter valförrättningens slut, rösterna hafva utfallit sålunda:

Herr Häradshöfdingen Lars Wilhelm Samuel Lothigius... 48 röster,
till följd hvaraf Herr Häradshöfdingen L. W. S. Lothigius blifvit till Riksdagens Justitieombudsman utsedd.

Louis De Geer.

Sven Nilsson.

G. H. Stråle.

Anders Persson.

År 1885 den 14 Februari sammanträdde Kamrarnes valmän för att utse den man, som skall efterträda Riksdagens Justitieombudsman, ifall han, innan nästa lagtima Riksdag anstält nytt val af Justitieombudsman, skulle med döden afgå, samt utöfva embetet under den tid Justitieombudsmannen kan vara af svår sjukdom eller annat laga förfall derifrån hindrad; och befunnos, efter valförrättningens slut, rösterna hafva utfallit sålunda:

Herr Borgmästaren Eskilander Thomasson 48 röster,

till följd hvaraf Herr Borgmästaren E. Thomasson blifvit till Riksdagens Justitieombudsmans efterträdare utsedd.

Louis De Geer.

Sven Nilsson.

G. H. Stråle.

Anders Persson.

Efter uppläsandet häraf beslöts, att underrättelse om de sålunda försiggångna valen skulle meddelas Riksdagens Kanslideputerade, hvilka borde anmodas att uppsätta förslag till såväl förordnanden för de valde som skrifvelse till Kongl. Maj:t med anmälan om valens utgång, och lades protokollen derefter till handlingarne.

Andra Kammarens Prot. 1885. N:o 11.

§ 2.

Föredrogs och hänvisades till Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 1 Herr *J. Anderssons* i Knarreвик i senaste sammanträdet bordlagda motion N:o 145.

Efter föredragning vidare af Herr *J. G. Granlunds* motion N:o 146, angående skrivelse till Kongl. Maj:t om utredning beträffande undervisningen i enskilda högre skolor för qvinlig ungdom m. m., begärdes ordet af

Herr P. A. Siljeström, som yttrade: Jag ber att för det Utskott, till hvars behandling den förevarande motionen blir remitterad, få påpeka en jemväl inom Första Kammaren af Herr Borg väckt motion i fråga om den qvinliga undervisningen, hvilken motion jag anser vara af vigt med hänsyn ej mindre till den minskning i statens nu varande kostnader för nämnda undervisning, den bör hafva till följd, än äfven till den förändring i lärosätt och allmänna anordningar vid de allmänna läroverken, som dermed kan komma att stå i sammanhang; och anhåller jag att denna min erinran måtte få åtfölja motionen till Utskottet.

Vidare anförde

Herr Hedin: Ehuru jag visserligen icke har alldeles klart för mig hvad den undersökning, motionären begärt, skall omfatta, vill jag dock icke motsätta mig remiss af hans motion till Tillfälligt Utskott. Jag ber blott få fästa Utskottets uppmärksamhet på några särdeles intressanta siffror, som kunna hemtas dels ur den nyligen utgifna statistiken rörande allmänna läroverken, dels ur den senaste läroverkskomiténs betänkande. Om Utskottet behagar granska de tabellbilagor, som åtfölja skolkomiténs betänkande, skall Utskottet finna att höstterminen år 1883 medelantalet lärjungar vid de 3-klassiga läroverken utgjorde: i 20 stycken 34, i ett par af dem 20 och i ett par blott 18. Af samma tabeller inhemtas, att samma år och termin funnos 23 femklassiga läroverk, deri lärjungarnes medeltal utgjorde 180. Men om jag afräknar de 3 i Stockholm befintliga 5-klassiga läroverk, deraf ett hade ett exceptionelt högt lärjungantal, så befinnes att de återstående 20 hade i medeltal blott 92 lärjungar. Blott 5 läroverk hade öfver 100 och 10 under 80 lärjungar. Vidare kan man af samma tabell finna, att 3 fullständiga eller så kallade högre läroverk hade mindre än 120 lärjungar. Slutligen kan man af ifrågavarande tabeller inhemta, att antalet lärjungar på reallinien i en stor del läroverk vore särdeles obetydligt. Af dessa siffror drager jag för min del den slutsatsen: öppna för den qvinliga ungdomen de halftomma lärosalarna och frågan om den qvinliga undervisningen skulle till en stor del vara undanröjd; frågan skulle vara väsentligen löst.

Herr Granlund: Den näst föregående ärade talaren har nu likasom vid förlidets års riksdag framhållit de stora kostnader, som äro förenade med elementarläroverken, nemligen vid en del mindre skolor, som äro fåtaligt besökta. Detta medgifves, men bevisar, att staten må hända betalar den undervisningen väl högt, men det kommer ju alls icke den qvinliga ungdomen till godo. Är efter år har behovet af ökad anslag till undervisning för den qvinliga ungdomen framträdt; upprepade gånger hafva inom Riksdagen förslag framlagts om det nuvarande anslaget höjande, men svaret har alltid blifvit: låt oss först få en utredning i frågan. Och då vid sistlidne riksdag fråga om en sådan utredning förekom, kunde Kammarne icke ena sig om en skrifvelse till Kongl. Maj:t i ämnet; och om jag minnes rätt, var det just med anledning af ett anförande af den nästföregående talaren, som Andra Kammaren förklarade sig icke kunna biträda det af Första Kammaren redan godkända skrifvelsförslaget. Det är under förhoppning, att frågan nu skall kunna få en bättre utgång, som jag tagit mig friheten framlägga min motion. Då man vet, att staten i och för högre skolor för den qvinliga ungdomen bidrager med endast 70,000 kronor, eller ungefär endast 5 % af hvad den manliga ungdomens undervisning i elementarläroverken kostar, så framgår ju här af tydligt, att hvad staten hittills gjort för den qvinliga undervisningen är alldeles för litet. Staten medger numera qvinnan rätt till anställning i post- och telegrafverken samt på flere andra områden — männe icke staten då ock bör mer bidraga till hennes undervisning, så att hon sättes i tillfälle att begagna sig af den för henne utvidgade verksamheten? Visserligen må det erkännas, att under de sista tio åren ofvanstående anslag för detta ändamål beviljats, men hvad som hittills gjorts är dock, som sagdt, alldeles för litet — och vågar man hoppas att, efter det en utredning af denna fråga egt rum, den qvinliga undervisningen rättvisligen skall blifva mera tillgodosedd än nu är förhållandet.

Härefter blef motionen, tillika med de i anledning af densamma nu afgifna yttranden, hänvisad till Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 1.

§ 3.

Föredrogs och bordlades för andra gången Stats-Utskottets Utåtande N:o 5.

§ 4.

Till bordläggning anmäldes:

Banko-Utskottets Memorial N:o 2, angående verkställd granskning af Riksbankens tillstånd och förvaltning och

Lag-Utskottets Utlåtande N:o 4, i anledning af väckt motion om upphörande af kyrkoherdes sjelfskrifvenhet såsom ordförande i skolråd.

§ 5.

Föredrogs och godkändes Lag-Utskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, N:o 1, till Konungen i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prestgård.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående Kammarens i detta sammanträde fattade beslut.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr <i>P. Stockman</i>	under 10 dagar från och med den 24 dennes,
» <i>J. H. Dieden</i>	» 8 » » » » 17 »
och » <i>Jon Jonsson i Hettisjö</i>	» 8 » » » » 19 »

Härefter åtskildes Kammarens ledamöter kl. 3 e. m.

In fidem
H. A. Kolmodin.

RÄTTELSE

i *Andra Kammarens protokoll N:o 8:*

sid. 6, rad. 7 nedifrån står: Herr Siljeström: läs: Herr P. A. Siljeström:
